

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
přednesené dne 27. března 2014¹

Věc C-578/11 P

**Deltafina SpA
proti**

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Ochrana před pokutami a snížení pokut v případech kartelových dohod — Povinnost podniku spolupracovat na základě oznámení o spolupráci — Procesní vada — Rozhodnutí založené na výpovědích svědků vyslechnutých v rozporu s jednacím řádem Tribunálu — Porušení práva na obhajobu — Porušení základního práva na spravedlivé projednání věci v přiměřené lhůtě ze strany Tribunálu“

1. Svým kasačním opravným prostředkem napadá společnost Deltafina SpA (dále jen „Deltafina“) rozsudek Tribunálu², kterým posledně jmenovaný potvrdil rozhodnutí Evropské komise o porušení pravidel hospodářské soutěže, pokud jde o kartelovou dohodu na italském trhu nákupu a prvotního zpracování surového tabáku.³ Během správní fáze řízení a v rámci režimu shovívavosti⁴ použitelného v rozhodné době přiznala Komise společnosti Deltafina podmíněčnou ochranu před pokutami výměnou za spolupráci při vyšetřování vedeném Komisí. Komise však v rámci sporného rozhodnutí uvedenou ochranu následně zrušila. Základní otázky vznesené společností Deltafina v tomto řízení se týkají obsahu povinnosti podniku spolupracovat v rámci režimu shovívavosti, tedy otázky, zda bylo řízení v prvním stupni stíženo procesními vadami, v jejichž důsledku došlo k porušení práva společnosti Deltafina na obhajobu, a výtky, že Tribunál nerozhodl v přiměřené lhůtě.

Právní rámec

Evropská úmluva o lidských právech

2. Článek 6 odst. 1 EÚLP stanoví, že každý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem.

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Rozsudek Tribunálu ze dne 9. září 2011, Deltafina v. Komise, T-12/06, Sb. rozh. s. II-5639 (dále jen „napadený rozsudek“).

3 — Rozhodnutí Komise 2006/901/ES ze dne 20. října 2005 vztahující se k řízení podle čl. 81 odst. 1 [ES] (Věc COMP/C.38.281/B.2 – Surový tabák Itálie) (oznámeno pod číslem C(2005) 4012 final) (dále jen „sporné rozhodnutí“), jehož shrnutí bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie dne 13. prosince 2006 (Úř. věst. L 353, s. 45).

4 — Viz body 11 až 14 tohoto stanoviska.

Základní práva

3. Článek 41 Listiny základních práv Evropské unie⁵ zaručuje, že každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě.

4. Článek 47 Listiny má název „Právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces“. Stanoví mimo jiné: „Každý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem. [...]“ Článek 48 Listiny zaručuje presumpci nevinu a právo na obhajobu.⁶

5. Listina stanoví, že její ustanovení jsou při dodržení zásady subsidiarity určena orgánům, institucím a jiným subjektům Unie, a dále členským státům, výhradně pokud uplatňují právo Unie. Respektují proto práva, dodržují zásady a podporují jejich uplatňování v souladu se svými pravomocemi, při zachování mezí pravomocí, které jsou Unii svěřeny ve Smlouvách.⁷

6. V případech, kdy práva zaručená Listinou odpovídají právům stanoveným EÚLP, je třeba je vykládat stejným způsobem.⁸

Smlouva o fungování Evropské unie

7. Článek 101 SFEU (dříve článek 81 ES) zakazuje podnikům účast na dohodách, rozhodnutích a jednáních ve vzájemné shodě, jejichž důsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

Pokuty v rámci práva hospodářské soutěže

Nařízení Rady (ES) č. 1/2003

8. Podle článku 23 nařízení č. 1/2003⁹ může Komise rozhodnutím uložit podnikům pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti poruší ustanovení článku 101 SFEU.¹⁰ Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.¹¹ Je třeba také respektovat základní práva a zásady stanovené Listinou a nařízení č. 1/2003 je třeba vykládat a používat s ohledem na tyto zásady.¹²

5 — Úř. věst. C 83, s. 2 (dále jen „Listina“).

6 — Obdobná záruka je stanovena v čl. 6 odst. 2 EÚLP.

7 — Článek 51 odst. 1.

8 — Článek 52 odst. 3.

9 — Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205; dále jen „nařízení č. 1/2003“). Nařízení č. 17 ze dne 6. února 1962, První nařízení, kterým se provádějí články [81] a [82] Smlouvy (Úř. věst. 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3; dále jen „nařízení č. 17“), bylo zrušeno článkem 43 odst. 1 nařízení č. 1/2003. Komise zmiňuje obě nařízení v části 2.6 sporného rozhodnutí jako právní základ uložených pokut. Relevantními ustanoveními nařízení č. 17 jsou čl. 15 odst. 2 a článek 17. Dotčená ustanovení přebírají čl. 23 odst. 2 a 3 a článek 31 nařízení č. 1/2003. V tomto stanovisku budu odkazovat na ustanovení nařízení č. 1/2003, která je třeba vykládat v tom smyslu, že zahrnují také čl. 15 odst. 2 a článek 17 nařízení č. 17, neboť poslední jmenovaná ustanovení nedoznala podstatné změny, pokud jde o otázky vyplývající z kasačního opravného prostředku v projednávané věci.

10 — Článek 23 odst. 2.

11 — Článek 23 odst. 3.

12 — Bod 37 odůvodnění nařízení č. 1/2003.

9. Článek 31 nařízení č. 1/2003 stanoví: „Soudní dvůr má neomezenou příslušnost přezkoumávat rozhodnutí, kterými Komise stanovila pokutu nebo penále. Může uloženou pokutu nebo penále zrušit, snížit nebo zvýšit.“¹³

Pokyny o metodě stanovování pokut

10. V rozhodné době rovněž platily pokyny Komise z roku 1998.¹⁴ Podle jejich preambule se základní částka pokuty určila jako součet částek stanovených na základě závažnosti a délky protiprávního jednání. Výsledná částka mohla být poté snížena z důvodu polehčujících okolností, jako je například účinná spolupráce dotyčného podniku nad rámec oznámení o spolupráci.¹⁵ V pokynech z roku 1998 bylo rovněž uvedeno, že za určitých okolností může být podniku přiznána ochrana před pokutami.¹⁶

Oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů

11. V úvodu svého oznámení o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů¹⁷ Komise vysvětlovala, že se oznámení týká závažných porušení pravidel hospodářské soutěže, jako je stanovení cen nebo produkčních či prodejních kvót a sdílení trhu prostřednictvím kartelů. Komise konstatovala, že některé podniky, které se účastní tohoto typu protiprávních dohod, chtějí svou účast ukončit a informovat ji o existenci takových dohod, ale odrazují je od toho vysoké pokuty, kterým mohou být vystaveny. Usoudila, že je (v dané době) v zájmu Společenství poskytnout příznivé zacházení podnikům, které s ní spolupracují. Rozhodný příspěvek pro zahájení šetření nebo zjištění protiprávního jednání může být důvodem k tomu, aby dotyčnému podniku byla poskytnuta ochrana před jakoukoli pokutou, jsou-li splněny některé další požadavky. Kromě toho může být spolupráce jednoho nebo více podniků důvodem k tomu, aby Komise snížila pokutu. Jakékoli snížení pokuty musí odrážet skutečný příspěvek podniku, jeho kvalitu i načasování, k tomu, aby Komise zjistila protiprávní jednání. Snížení pokut je vyhrazeno pro podniky, které Komisi poskytnou důkazy, jež přidají významnou hodnotu k důkazům, které Komise již vlastní.¹⁸

12. Oddíl A oznámení o spolupráci z roku 2002 měl název „Ochrana před pokutami“. V bodě 8 bylo uvedeno, že Komise poskytne podniku ochranu před jakoukoli pokutou, které by byl jinak vystaven, jestliže je v souvislosti s údajným kartelem ovlivňujícím Společenství takový podnik první, kdo předložil důkaz, který podle názoru Komise (a) může Komisi umožnit, aby přijala rozhodnutí o provedení šetření; nebo (b) může Komisi umožnit, aby zjistila protiprávní jednání podle článku 81 ES. Podniky, které nesplňují podmínky pro získání *ochrany*, mohou nicméně podle oddílu B mít nárok na *snížení* jakékoli pokuty, kterou by jinak bylo možné udělit.¹⁹

13 — Rovněž viz článek 261 SFEU a bod 33 odůvodnění nařízení č. 1/2003.

14 — Sdělení Komise z roku 1998 nazvané „Pokyny o metodě stanovování pokut udělených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESÚO“ (Úř. věst. C 9, s. 3; Zvl. vyd. 08/01, s. 171; dále jen „pokyny Komise z roku 1998“). Uvedený text byl později nahrazen Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (Úř. věst. C 210, s. 2).

15 — Viz body 11 až 14 tohoto stanoviska.

16 — Viz článek 4, který odkazuje na oznámení o spolupráci z roku 1996 (viz poznámka pod čarou 17).

17 — (Úř. věst. C 45, s. 3; Zvl. vyd. 08/02, s. 155; dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2002“). Uvedeným oznámením bylo nahrazeno oznámení Komise o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. C 207, s. 4; dále jen „oznámení o spolupráci z roku 1996“). Stávající verze je oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. C 298, s. 17; dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2006“).

18 — Viz body 1 až 7.

19 — Viz bod 20.

13. Kromě výše uvedených požadavků bylo nutné splnit následující kumulativní podmínky uvedené v bodě 11 oznámení, aby podniku vznikl nárok na ochranu před pokutou:

- „a) podnik plně, stále a pohotově spolupracuje v průběhu celého správního postupu a poskytuje Komisi veškeré důkazy, které jsou v jeho vlastnictví nebo které má k dispozici a které se vztahují k údajnému protiprávnímu jednání. Zejména je Společenství stále k dispozici a rychle reaguje na jakékoli požadavky, které mohou přispět ke zjištění dotýčných skutečností;
- b) podnik ukončí svou účast v předpokládaném protiprávním jednání nejpozději v době, v níž předloží důkaz podle bodu 8 písm. a) nebo bodu 8 písm. b);
- c) podnik neučinil kroky, kterými nutil ostatní podniky k účasti na protiprávním jednání.“

14. Řízení o žádosti o ochranu před pokutami bylo upraveno v bodech 12 až 19. Pokud na konci správního řízení podnik splnil podmínky uvedené v bodě 11, Komise mu v konečném rozhodnutí mohla poskytnout ochranu před pokutami. Nesplnění jakýchkoli požadavků uvedených v oddíle A, popřípadě v oddíle B, v jakékoli fázi správního řízení mohlo vést ke ztrátě nároku na jakékoli příznivé zacházení.²⁰

Sporné rozhodnutí a okolnosti jeho přijetí

Kartelová dohoda

15. V bodech 2 až 20 napadeného rozsudku jsou v plném rozsahu popsány okolnosti přijetí sporného rozhodnutí.

16. Ve stručnosti byl sled událostí následující. Ve dnech 3., 4. a 5. října 2001 provedla Komise šetření v sídle Fédération européenne des transformateurs de tabac (evropská federace zpracovatelů tabáku, dále jen „Fédération“) a Maison des métiers du tabac (sdružení zpracovatelů a producentů tabáku) v Bruselu (Belgie). Téhož dne Fédération informovala o těchto šetřeních faxem všechny své členy, včetně Associazione professionale trasformatori tabacchi italiani (profesní sdružení italských zpracovatelů surového tabáku; dále jen „APTÍ“). Ve stejných dnech provedla Komise také šetření v sídle tří hlavních španělských zpracovatelů surového tabáku a dvou španělských sdružení zpracovatelů a producentů tabáku.

17. Dne 19. února 2002 předložila společnost Deltafina, která je italským zpracovatelem surového tabáku (a členem sdružení APTI), Komisi žádost o ochranu před pokutami na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 a podpůrně žádost o snížení pokuty na základě oddílu B téhož oznámení. Žádost o ochranu před pokutami se týkala údajné kartelové dohody mezi zpracovateli surového tabáku na italském trhu. Dne 6. března 2002 informovala Komise společnost Deltafina o tom, že její žádost splňuje podmínky stanovené v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002 a že jí na konci správního řízení poskytne ochranu před pokutami za jakékoli protiprávní jednání zjištěné na základě vyšetřování provedeného Komisí v souvislosti s předloženými důkazy, ovšem za předpokladu, že společnost Deltafina bude splňovat podmínky stanovené v bodě 11 uvedeného oznámení. Dne 14. března 2002 se konala schůzka útvarů Komise a zástupců společností Deltafina a Universal²¹ k projednání podmínek spolupráce společnosti Deltafina s Komisí (dále jen „schůzka konaná dne 14. března 2002“). Na této schůzce byla zmíněna zejména důvěrná povaha žádosti společnosti Deltafina

20 — Viz bod 30.

21 — Mateřská společnost společnosti Deltafina (dále jen „Universal“).

o ochranu před pokutami. Ve dnech 19., 21., 25. a 26. března 2002 poskytla společnost Deltafina Komisi doplňující informace. Dne 22. března 2002 proběhl mezi zástupci společnosti Deltafina a úředníkem Komise, jemuž byla věc přidělena, telefonický rozhovor ohledně několika otázek týkajících se spolupráce společnosti Deltafina s Komisí.

18. Externí právní poradce společnosti Universal informoval dne 2. dubna 2002 externí právní poradce společností Standard Commercial Corp. a Dimon Inc., z nichž první je mateřskou společností společnosti Transcatab SpA (dále jen „Transcatab“) a druhá mateřskou společností společnosti Dimon Italia Srl (dále jen „Dimon Italia“) – přičemž obě společnosti jsou italskými společnostmi zabývajícími se prvotním zpracováním surového tabáku – že společnost Deltafina podala Komisi žádost o ochranu v souvislosti s kartelovou dohodou mezi zpracovateli na trhu s tabákem v Itálii. Dne 4. dubna 2002 dopoledne se konala schůzka řídicího orgánu APTI (dále jen „schůzka sdružení APTI“). Na této schůzce předseda představenstva společnosti Deltafina informoval přítomné o tom, že společnost začala spolupracovat s Komisí ve smyslu oznámení o spolupráci z roku 2002. Téhož dne, tj. 4. dubna 2002, odpoledne také společnosti Dimon Italia a Transcatab, jejichž zástupci byli přítomni na schůzce sdružení APTI, podaly žádost o příznivé zacházení na základě oznámení o spolupráci z roku 2002.

19. Dne 25. února 2004 vydala Komise sdělení o námitkách. Dne 22. června 2004 se před úředníkem pro slyšení konalo slyšení, jehož se účastnila společnost Deltafina. Jeden ze zástupců společnosti Dimon Italia na tomto slyšení upozornil Komisi na dva dokumenty založené do spisu, v nichž byla shrnuta prohlášení předsedy představenstva společnosti Deltafina učiněná na schůzce sdružení APTI. Dne 21. prosince 2004 přijala Komise dodatek ke svému sdělení o námitkách, jímž společnosti Deltafina a ostatním dotýčným podnikům oznámila svůj úmysl neposkytnout jí ochranu před pokutami, protože porušila povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.

Sporné rozhodnutí a určení výše pokuty

20. Dne 20. října 2005 přijala Komise sporné rozhodnutí. V článku 1 rozhodnutí je uvedeno, že společnosti Deltafina a Universal porušily v uvedených obdobích²² čl. 81 odst. 1 ES tím, že se účastnily na dohodách nebo jednáních ve vzájemné shodě v odvětví surového tabáku v Itálii. V článku 2 sporného rozhodnutí byla společností Deltafina a Universal uložena společně a nerozdílně pokuta ve výši 30 000 000 EUR.

21. Při stanovení základní částky pokuty byly v souladu s čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 zohledněny všechny relevantní okolnosti. Komise tedy zejména přezkoumala: (i) závažnost protiprávního jednání; (ii) velmi závažná povaha porušení pravidel hospodářské soutěže; (iii) podíl na trhu každého z dotčených podniků (společnost Deltafina byla největším nákupcem na dotčeném trhu se surovým tabákem); (iv) skutečnost, že společnost Deltafina patřila k nadnárodní skupině, která byla jedním z hlavních světových obchodníků s tabákem (k zajištění odrazujícího účinku pokuty byla výchozí částka pokuty upravena násobitelem 1,5), a (v) délka trvání protiprávního jednání (uvedená částka byla poté zvýšena o 60 %).

22. Komise následně vzala v úvahu jako polehčující okolnost ve prospěch společnosti Deltafina její účinnou spolupráci v průběhu řízení nad rámec oznámení o spolupráci z roku 2002. Základní částka pokuty byla snížena ze dvou důvodů. Společnost Deltafina podala jako vůbec první podnik žádost o uplatnění oznámení o spolupráci z roku 2002 a byla prvním podnikem, jemuž Komise poskytla podmíněnou ochranu, a společnost Deltafina již na počátku podstatným způsobem přispěla k jejímu vyšetřování a činila tak i nadále během celého řízení, vyjma skutečností, jež byly důvodem pro odmítnutí konečné ochrany před pokutami.

22 — Protiprávní jednání trvalo od 29. září 1995 do 19. února 2002.

23. Ochrana před pokutami byla odňata proto, že podle názoru Komise společnost Deltafina nesplnila podmínky stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Ačkoli společnost Deltafina věděla, že Komise má v úmyslu provést šetření na místě v době od 18. do 20. dubna 2002, její předseda představenstva dobrovolně informoval dne 4. dubna 2002, tedy před uskutečněním těchto šetření na místě, své dva hlavní konkurenty o podání žádosti o ochranu. Chování společnosti Deltafina bylo zcela zřetelně takové povahy, že mohlo ohrozit výsledek těchto šetření Komise, což společnost Deltafina věděla, či přinejmenším vědět měla, zejména byla-li o nadcházejících šetřeních Komise konkrétně informována a byla-li vyzvána k zachování mlčenlivosti o své žádosti o ochranu, aby nebyl ohrožen výsledek těchto šetření. V tomto ohledu ani jednání na schůzce konané dne 14. března 2002 ani následné chování Komise nenaznačovalo, že by Komise uznala, že by společnost Deltafina musela nevyhnutelně svou žádost o uplatnění oznámení o spolupráci z roku 2002 vyrazit svým konkurentům.

24. Komise uznala jak praktické obtíže společnosti Deltafina se zachováním mlčenlivosti o žádosti o ochranu, tak skutečnost, že kdyby byla společnost Deltafina nucena vyrazit konkurentům svou žádost o ochranu, následná šetření by se velmi pravděpodobně neuskutečnila. Společnost Deltafina však svou žádost o ochranu vyrazila na schůzce sdružení APTI dobrovolně a spontánně. Ze skutečnosti, že společnost Deltafina nikdy Komisi o uvedeném vyjádření žádosti neinformovala, vyplývá, že neočekávala, že Komise bude její postup schvalovat. Společnost Universal navíc také obratem neuvědomila Komisi o vyjádření informací jejím externím právním poradcem dne 2. dubna 2002.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

25. Společnost Deltafina v řízení v prvním stupni navrhovala, aby Tribunál:

- zrušil pokutu, která jí byla uložena v článku 2 sporného rozhodnutí;
- podpůrně snížil výši této pokuty;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

26. Společnost Deltafina uplatnila sedm žalobních důvodů. Prvními třemi hlavními žalobními důvody znějícími na zrušení sporného rozhodnutí společnost Deltafina poukazovala na tři zjevná pochybení, kterých se Komise dopustila: (i) když zrušila ochranu před pokutami na základě nesprávného skutkového předpokladu; (ii) když měla za to, že společnost Deltafina porušila povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, a (iii) když tvrdila, že vyjádření informací společností Deltafina o její žádosti o ochranu narušilo vyšetřování. Svým čtvrtým žalobním důvodem společnost Deltafina poukazovala na porušení zásad ochrany legitimního očekávání, řádné správy a proporcionality. Společnost Deltafina dále předložila tři podpůrné žalobní důvody znějící na snížení výše pokuty. Pátý žalobní důvod vycházel z porušení zásady proporcionality kvůli nadměrné výši výchozí částky pokuty. Šestý žalobní důvod vycházel z pochybení spočívajícího v tom, že Komise považovala společnost Universal za společně odpovědnou za chování společnosti Deltafina, a uložila tak společnosti Deltafina nadměrnou pokutu. Sedmý žalobní důvod vycházel z nesprávného posouzení polehčujících okolností. Společnost Deltafina následně vzala šestý žalobní důvod zpět.

27. Na jednání před Tribunálem vytkla společnost Deltafina poprvé Komisi porušení zásady rovného zacházení, jehož se měla dopustit tím, že poskytla stejné snížení pokuty o 50 % společnosti Deltafina i společnosti Dimon Italia. Tribunál rozhodl, že poslední jmenovaný žalobní důvod je nepřipustný podle čl. 48 odst. 2 jeho jednacího řádu.

28. Rozsudkem vydaným dne 9. září 2011 Tribunál žalobu v plném rozsahu zamítl a uložil společnosti Deltafina náhradu nákladů řízení.

Kasační opravný prostředek a řízení před Soudním dvorem

29. Společnost Deltafina předkládá čtyři důvody kasačního opravného prostředku, které mohou být shrnuty následovně. Tribunál se zaprvé dopustil pochybení, když nerozhodl o otázce, zda s ohledem na dohodu o „pravidlech hry“²³ uzavřenou na schůzce konané dne 14. března 2002 mohla Komise důvodně dospět k závěru, že společnost Deltafina porušila svoji povinnost spolupráce, když na schůzce sdružení APTI zveřejnila informaci, že podala žádost o ochranu. Tribunál tak namísto účastníků řízení vymezil *ex post* podmínky upravující povinnost spolupráce společnosti Deltafina a porušil tak právo společnosti Deltafina na obhajobu.

30. Tribunál zadruhé správně a řádně neobjasnil skutkový stav a opomenul základní pravidla dokazování, neboť aniž dodržel záruky stanovené ve svém jednacím řádu, vyslechl dvě osoby, které byly účastníky schůzky konané dne 14. března 2002, ohledně „pravidel hry“ takovým způsobem, který není v souladu s procesními předpisy, a je tudíž stížen protiprávností.

31. Tribunál zatřetí porušil zásadu přiměřené délky řízení. Řízení před Tribunálem totiž trvalo příliš dlouho, a sice 5 let a 8 měsíců, a od konce písemné části řízení do rozhodnutí o zahájení ústní části řízení uplynulo 43 měsíců.

32. Tribunál se začtvrté protiprávně odmítl v rámci své neomezené příslušnosti vyjádřit k argumentu, který společnost Deltafina poprvé předložila na jednání, podle něhož byla pokuta uložená Komisí nepřiměřená a diskriminační, neboť Komise uplatnila stejnou výši snížení pokuty na společnost Deltafina jako na společnost Dimon Italia, ačkoli se obě tyto společnosti podílely na vyšetřování Komise, které vedlo ke zjištění protiprávního jednání, zjevně odlišným způsobem.

33. Řízení před Soudním dvorem bylo po jednání konaném dne 13. listopadu 2012 přerušeno do vydání rozhodnutí velkého senátu ve věcech Gascogne Sack Deutschland v. Komise,²⁴ Kendrion v. Komise²⁵ a Groupe Gascogne v. Komise.²⁶ V uvedených věcech se Soudní dvůr znovu zabýval svou judikaturou týkající se důvodů kasačního opravného prostředku, které vycházejí z porušení povinnosti Tribunálu rozhodnout v přiměřené lhůtě. Rozsudky v uvedených věcech byly vydány dne 26. listopadu 2013. Příprava tohoto stanoviska byla proto odložena tak, aby bylo možné vzít uvedené rozsudky v úvahu.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku: nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě

34. Je namístě se nejdříve zabývat třetím důvodem kasačního opravného prostředku společnosti Deltafina, který se zcela odlišuje od věcných otázek vyplývajících z prvního, druhého a čtvrtého důvodu.

Shrnutí vyjádření účastnic řízení

35. Společnost Deltafina tvrdí, že Tribunál porušil články 42 a 47 Listiny, když nerozhodl v přiměřené lhůtě. Navrhuje proto, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek nebo, podpůrně, aby snížil výši pokuty, která jí byla udělena.

23 — „Pravidly hry“ se rozumí podrobnosti údajné dohody mezi společnostmi Deltafina a Komisí: viz bod 62 tohoto stanoviska.

24 — Rozsudek ze dne 26. listopadu 2013, Gascogne Sack Deutschland v. Komise, C-40/12 P (dále jen „rozsudek Gascogne Sack Deutschland“).

25 — Rozsudek ze dne 26. listopadu 2013, Kendrion v. Komise, C-50/12 P (dále jen „rozsudek Kendrion“).

26 — Rozsudek ze dne 26. listopadu 2013, Groupe Gascogne v. Komise, C-58/12 P (dále jen „rozsudek Groupe Gascogne“).

36. S ohledem na délku trvání řízení ve složitější věci *Baustahlgewebe v. Komise*,²⁷ v níž Soudní dvůr rozhodl, že doba pěti let a šesti měsíců představuje nadměrné průtahy (od konce písemné části řízení do zahájení ústní části řízení uplynulo 32 měsíců), je zřejmé, že řízení před Tribunálem v projednávané věci trvalo příliš dlouho. Řízení zde trvalo pět let a osm měsíců a od konce písemné části řízení do rozhodnutí o zahájení ústní části řízení uplynulo 43 měsíců. Společnost Deltafina nijak k délce trvání řízení nepřispěla. Je sice pravda, že lhůta pro předložení repliky byla prodloužena z 6. července 2006 na 16. října 2006 poté, co společnost Deltafina požádala Tribunál, aby Komisi nařídil předložit určitý dokument; společnost Deltafina však předložila svou repliku ve stanovené lhůtě. Projednávaná věc má pro společnost Deltafina značný význam ze dvou důvodů. Zprv je o vysokou pokutu. Zadruhé jde o principiální otázku, konkrétně zda podnik, který požádal o ochranu před pokutami, může legitimně s Komisí uzavřít dohodu o způsobu plnění jeho povinnosti spolupracovat pro účely oznámení o spolupráci z roku 2002.

37. Komise tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku společnosti Deltafina je neopodstatněný. Komise zprv zpochybňuje způsob, kterým společnost Deltafina vypočítává délku řízení. Má za to, že řízení trvalo pět let, tři měsíce a osm dnů (tedy kratší dobu, než ve věci *Baustahlgewebe*). Žádost společnosti Deltafina o prodloužení lhůty pro předložení repliky vedlo k prodloužení délky řízení o čtyři měsíce a dvanáct dnů. Z ustálené judikatury zadruhé vyplývá, že při posuzování, zda došlo k nadměrným průtahům, je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem věci. Společnost Deltafina byla účastníkem složité kartelové dohody, jejímž důsledkem bylo několik souvisejících protiprávních jednání, přičemž dotčené podniky podaly návrhy na zrušení téhož rozhodnutí Komise.²⁸ Řízení v dotčených věcech byla vedena ve třech různých jazycích (anglickém, italském a španělském). Ve věci Deltafina bylo navíc třeba přezkoumat složité skutkové a právní otázky. Délku řízení před Tribunálem tedy nelze považovat za nadměrnou. Zatřetí, i pokud by Soudní dvůr došel k závěru, že řízení u Tribunálu bylo příliš dlouhé, tato skutečnost by neměla být důvodem pro zrušení sporného rozhodnutí.

Posouzení

38. Zprv, podle Evropského soudu pro lidská práva musí překročení přiměřené lhůty rozhodování, jakožto procesní vada, která představuje porušení základního práva, vést k tomu, že dotčený účastník řízení bude mít přístup k účinnému opravnému prostředku, který mu nabízí přiměřenou nápravu.²⁹

39. Zadruhé, při neexistenci jakékoliv indicie, že nadměrná délka řízení u Tribunálu měla vliv na řešení sporu, nemůže nedodržení přiměřené lhůty rozhodování vést ke zrušení napadeného rozsudku.³⁰ Je tomu tak proto, že pokud nedodržení přiměřené lhůty rozhodování nemělo vliv na řešení sporu, zrušení napadeného rozsudku by porušení zásady účinné soudní ochrany Tribunálem nezhojilo.³¹

27 — Rozsudek ze dne 17. prosince 1998, *Baustahlgewebe v. Komise*, C-185/95 P, Recueil, s. I-8417 (dále jen „rozsudek *Baustahlgewebe*“).

28 — Španělského trhu se surovým tabákem se týkaly následující věci: rozsudky Tribunálu ze dne 27. října 2010, *Alliance One International a další v. Komise*, T-24/05, Sb. rozh. s. II-5329; ze dne 8. září 2010, *Deltafina v. Komise*, T-29/05, Sb. rozh. s. II-4077; ze dne 3. února 2011, *Cetarsa v. Komise*, T-33/05, Sb. rozh. s. II-12; ze dne 8. března 2011, *World Wide Tobacco España v. Komise*, T-37/05, Sb. rozh. s. II-41; ze dne 12. října 2011, *Agroexpansión v. Komise*, T-38/05, Sb. rozh. s. II-7005, a ze dne 12. října 2011, *Alliance One International v. Komise*, T-41/05, Sb. rozh. s. II-7101. Italského trhu se surovým tabákem se týkalo šest věcí; kromě rozsudku Deltafina se jednalo o: rozsudky Tribunálu ze dne 5. října 2011, *Romana Tabacchi v. Komise*, T-11/06, Sb. rozh. s. II-6681; ze dne 5. října 2011, *Mindo v. Komise*, T-19/06, Sb. rozh. s. II-6795, a ze dne 9. září 2011, *Alliance One International v. Komise*, T-25/06, Sb. rozh. s. II-5741; usnesení Tribunálu ze dne 1. září 2010, *Universal v. Komise*, a rozsudek Tribunálu ze dne 5. října 2011, *Transcatav v. Komise*, T-39/06, Sb. rozh. s. II-6831.

29 — *Kudla v. Polsko* [GC], stížnost č. 30210/96, body 156 a 157, Sbírka rozsudků a rozhodnutí 2000-XI.

30 — Rozsudek *Gascogne Sack Deutschland*, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 81 a citovaná judikatura. Celé odůvodnění závěrů Soudního dvora, pokud jde o otázku přiměřené lhůty rozhodování, je uvedeno v rozsudcích *Gascogne Sack Deutschland*, body 80 až 103; *Kendrion*, uvedeném v poznámce pod čarou 25, body 77 až 108, a *Groupe Gascogne*, uvedeném v poznámce pod čarou 26, body 66 až 97. Stejnou otázkou jsem se zabývala ve svých stanoviscích ve výše uvedených věcech *Gascogne Sack Deutschland*, body 128 až 141, *Kendrion*, body 113 až 134, a v mnohem širším rozsahu ve věci *Groupe Gascogne*, body 70 až 150. Pro přehlednost, a abych se vyhnula duplicitě, budu v tomto stanovisku odkazovat zejména na rozsudek *Gascogne Sack Deutschland*.

31 — Rozsudek *Gascogne Sack Deutschland*, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 82 a citovaná judikatura.

40. Zatřetí, společnost Deltafina neposkytla Soudnímu dvoru v projednávané věci žádnou indicii, ze které by vyplývalo, že nedodržení přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem mělo vliv na řešení sporu, o kterém rozhodoval.

41. Začtvrté, vzhledem k nutnosti zajistit dodržování pravidel unijního práva hospodářské soutěže nemůže Soudní dvůr navrhovatelce povolit, aby pouze z důvodu nerespektování přiměřené lhůty soudního rozhodování zpochybnila opodstatněnost nebo výši pokuty, když všechny její důvody směřující proti konstatováním učiněným Tribunálem ve věci výše této pokuty a jednání, které sankcionuje, byly zamítnuty.³² Z důvodů, které uvedu v bodech 72 až 100 (první důvod kasačního opravného prostředku), 109 až 120 (druhý důvod kasačního opravného prostředku) a 125 až 129 (třetí důvod kasačního opravného prostředku), mám totiž za to, že by hlavní důvody společnosti Deltafina předložené v rámci tohoto řízení o kasačním opravném prostředku měly být zamítnuty.

42. Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek nemůže být na základě třetího důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Deltafina zrušen.

43. V rozsahu, v němž společnost Deltafina navrhuje snížení pokuty, aby se zohlednila hospodářská újma, kterou utrpěla z důvodu nepřiměřené délky řízení před Tribunálem, je třeba připomenout, že Soudní dvůr, když se poprvé setkal s podobnou situací ve věci Baustahlgewebe, vyhověl takovému návrhu z důvodu hospodárnosti řízení a za účelem zajištění okamžitého a účinného prostředku nápravy takové procesní vady, a snížil tedy výši pokuty.³³ Naopak, v pozdější věci Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise,³⁴ v níž Komise konstatovala existenci zneužití dominantního postavení, ale neuložila pokutu, Soudní dvůr rozhodl, že nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování ze strany Tribunálu může vést k žalobě na náhradu škody.

44. Společnost Deltafina neurčila, zda její návrh vychází z rozsudku Baustahlgewebe nebo zda se domáhá náhrady škody, a neuvedla ani, zda a v jakém rozsahu jí vznikla finanční újma. Mám za to, že kasační opravný prostředek společnosti Deltafina vychází implicitně ze závěrů Soudního dvora v rozsudku Baustahlgewebe a nejedná se tak o samostatný nárok na náhradu majetkové škody či nemajetkové újmy. V době mezi přerušením a znovuzahájením ústní části řízení Soudní dvůr potvrdil, že žaloba na náhradu škody podaná proti Evropské unii na základě článku 268 SFEU a čl. 340 druhého pododstavce SFEU představuje účinný a obecný prostředek nápravy k uplatnění a sankcionování takového porušení.³⁵ Návrh společnosti Deltafina je tedy třeba v rozsahu, v němž vychází z rozsudku Baustahlgewebe, zamítnout. Bude-li chtít společnost Deltafina předložit žalobu na náhradu škody, musí tak učinit u Tribunálu.³⁶

45. Pokud jde o kritéria určení, zda Tribunál dodržel přiměřenou lhůtu, je tuto otázku třeba posoudit v závislosti na okolnostech vlastních každé věci, jako je složitost sporu a chování účastníků řízení.³⁷ Výčet relevantních kritérií není taxativní a posouzení přiměřeného charakteru dotčené lhůty nevyžaduje systematický přezkum okolností věci ve vztahu ke každému z nich, pokud se ve vztahu jen k jednomu z nich jeví délka řízení jako odůvodněná. Složitost věci nebo zdržující chování navrhovatelky tak mohou odůvodnit na první pohled příliš dlouhou lhůtu.³⁸

32 — Rozsudek Gascogne Sack Deutschland, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 84 a citovaná judikatura.

33 — Rozsudek Gascogne Sack Deutschland, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 86 a citovaná judikatura.

34 — Rozsudek ze dne 16. července 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise, C-385/07 P, Sb. rozh. s. I-6155 (dále jen „rozsudek Der Grüne Punkt“).

35 — Rozsudek Gascogne Sack Deutschland, uvedený v poznámce pod čarou 24, body 88 a 89.

36 — Rozsudek Gascogne Sack Deutschland, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 90.

37 — Rozsudek Gascogne Sack Deutschland, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 91. Viz mé stanovisko ve věci Groupe Gascogne, uvedené v poznámce pod čarou 26, body 91 až 94.

38 — Rozsudek Gascogne Sack Deutschland, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 92.

46. Použijeme-li uvedené zásady v projednávané věci, je třeba připomenout, že společnost Deltafina podala svou žalobu na neplatnost dne 19. ledna 2006. Dne 26. června 2006 požádala společnost Deltafina Tribunál, aby Komisi nařídil předložit úplné znění jednoho dokumentu přiloženého k žalobní odpovědi. Dopisem ze dne 22. listopadu 2006 informovala kancelář Tribunálu společnost Deltafina o zamítnutí uvedené žádosti. Společnost Deltafina tvrdí, že písemná část řízení byla ukončena dne 26. února 2007. Jednání se konalo dne 29. září 2010 a rozsudek byl vydán dne 9. září 2011.

47. Celková délka řízení v prvním stupni byla přibližně pět let a osm měsíců a mezi koncem písemné části řízení a jednáním uplynulo přibližně 43 měsíců. Délku řízení u Tribunálu nemůže odůvodňovat žádná z konkrétních okolností věci Deltafina. Délku doby, která uplynula mezi písemnou a ústní částí řízení, nelze vysvětlit složitostí sporu, chováním účastníků řízení nebo výskytem námitek či překážek v řízení. Žádost společnosti Deltafina, aby Tribunál nařídil Komisi předložit určitý dokument, zejména nemůže mít žádný dopad na období zjevné nečinnosti od konce písemné části řízení do zahájení ústní části řízení. Soudnímu dvoru nebyly předloženy žádné informace, které by uvedené období vysvětlovaly či odůvodňovaly.

48. Pokud jde konkrétněji o složitost sporu, je zřejmé, že i když uplatněné žalobní důvody vyžadovaly zevrubný přezkum, nevykazovaly zvláště vysoký stupeň obtížnosti. I když je pravda, že řada osob, kterým bylo určeno sporné rozhodnutí, proti němu podalo žalobu na neplatnost k Tribunálu, tato okolnost nemohla tomuto soudu zabránit v tom, aby si prostudoval dokumenty ve spisu a připravil se na ústní část řízení v kratším časovém úseku, než jaký představují 3 roky a 7 měsíců. Je třeba zdůraznit, že v průběhu tohoto časového úseku nebylo řízení přerušeno ani zpožděno přijetím jakéhokoliv organizačního procesního opatření ze strany Tribunálu.

49. S ohledem na tyto skutečnosti mám za to, že řízení před Tribunálem porušilo čl. 47 druhý pododstavec Listiny a že Tribunál nevydal rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Výše uvedené představuje dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům,³⁹ a společnost Deltafina tedy může podat samostatnou žalobu na náhradu škody, uzná-li to za vhodné.

50. Jelikož však návrh společnosti Deltafina nemůže vést ke zrušení napadeného rozsudku, je třeba třetí důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jako neopodstatněný.

K prvnímu a druhému důvodu kasačního opravného prostředku: shrnutí relevantních pasáží napadeného rozsudku

51. Tribunál nejprve popsal své úvahy v bodech 102 až 148 napadeného rozsudku. Smyslem programu shovívavosti je poskytnout příznivé zacházení podnikům, které spolupracují s Komisí při vyšetřování tajných kartelových dohod. Cílem programu shovívavosti je tedy vyšetřit praktiky, které představují nejzávažnější porušování pravidel hospodářské soutěže, potlačovat je a odrazovat od jejich páchání. Program se zakládá na dohodě mezi Komisí a podniky, které se rozhodnou s Komisí spolupracovat. Oznámení o spolupráci z roku 2002 upravuje možnost, aby Komise poskytla ochranu před pokutami podniku, který jako první začne spolupracovat při vyšetřování, a snížila pokuty podnikům, které začnou spolupracovat později. V tomto ohledu z logiky programu shovívavosti vyplývá, že ochrana před pokutami může být poskytnuta pouze jednomu z účastníků kartelové dohody, neboť cílem je vytvořit uvnitř kartelových dohod ovzduší nejistoty, které má povzbuzovat k oznamování kartelových dohod Komisi. Účastníci kartelové dohody vědí, že pouze jednomu z nich bude poskytnuta ochrana před pokutami, když nahlásí ostatní účastníky protiprávního jednání, čímž je vystaví riziku uložení pokut.⁴⁰

39 — Rozsudek Gascogne Sack Deutschland, uvedený v poznámce pod čarou 24, bod 102 a citovaná judikatura.

40 — Body 103 až 110.

52. Z oznámení o spolupráci z roku 2002 vyplývá, že se postup poskytování ochrany před pokutami člení do tří různých fází: (i) podnik, který chce získat ochranu, Komisi kontaktuje a předloží jí důkazy o údajné kartelové dohodě dotýkající se hospodářské soutěže v Unii; (ii) Komise poté posoudí důkazy s ohledem na podmínky stanovené v bodě 8 písm. a) nebo případně v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, a pokud tento podnik jako první tyto podmínky splňuje, Komise mu může písemně poskytnout podmíněnou ochranu před pokutami; (iii) na konci správního řízení, po přijetí konečného rozhodnutí, Komise rozhodne, zda bude přiznána konečná ochrana před pokutami či nikoli. Konečná ochrana se poskytne pouze tehdy, pokud uvedený podnik splňuje v průběhu celého správního řízení až do přijetí konečného rozhodnutí všechny tři kumulativní podmínky stanovené v bodě 11 písm. a) až c) oznámení o spolupráci z roku 2002.⁴¹

53. Pokud jde o rozsah povinnosti spolupráce podle oznámení o spolupráci z roku 2002, Tribunál uvedl, že ze samotného znění bodu 11 písm. a), a zejména z kvalifikace požadované spolupráce jako „plné, stálé a pohotové“, vyplývá, že tato povinnost je velmi obecnou povinností, jejíž obrysy nejsou přesně vymezeny a jejíž přesný rozsah lze chápat pouze v jejím kontextu, tj. v rámci programu shovívavosti. Tribunál došel k závěru, že z výrazu „plné“ vyplývá, že taková spolupráce musí být úplná, absolutní a bezvýhradná, aby mu ochrana mohla být poskytnuta. Kvalifikace spolupráce jako „stálé“ a „pohotové“ znamená, že tato spolupráce ze strany podniku musí splňovat dvě podmínky: (i) musí trvat po celé správní řízení a (ii) musí být okamžitá.⁴²

54. Tribunál vysvětlil, že v režimu shovívavosti se „spoluprací“ rozumí opravdová a úplná spolupráce. Z ustálené judikatury vyplývá, že snížení pokuty na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 lze odůvodnit jen tehdy, pokud lze mít v tomto ohledu za to, že poskytnuté informace a chování dotyčného podniku obecně svědčí o skutečné spolupráci z jeho strany.⁴³ Tribunál uvedl, že tato úvaha se vztahuje *a fortiori* na spolupráci nezbytnou k odůvodnění nároku na ochranu před pokutami, neboť ochrana před pokutami představuje ještě příznivější zacházení než pouhé snížení pokuty.⁴⁴

55. Tribunál dále uvedl, že když určitý podnik předloží neúplné nebo nepřesné vyličení skutkového stavu, nelze ve smyslu této judikatury považovat chování takového podniku za výraz ducha opravdové spolupráce.⁴⁵ Podnik, který má zájem na poskytnutí ochrany před pokutami, nemůže opomenout Komisi informovat o rozhodných skutečnostech, o nichž se dozvěděl a které mohou, byť jen potenciálně, ovlivnit průběh správního řízení a účinnost vyšetřování vedeného Komisí. Posouzení toho, zda je chování výrazem ducha opravdové spolupráce, lze provést pouze na základě okolností, které tu byly v době, kdy k tomuto chování docházelo. Případné pozdější zjištění, že chování porušující povinnost spolupráce nevyvolalo negativní účinky na vyšetřování vedené Komisí, tedy nelze použít k odůvodnění tohoto chování.⁴⁶

56. Na základě uvedených okolností Tribunál učinil následující skutková zjištění.

57. Zprvce, společnost Deltafina neinformovala Komisi o okolnostech relevantních pro vyšetřování, a sice o tom, že na schůzce sdružení APTI konané dne 4. dubna 2002 její předseda představenstva vyzradil, že podala žádost o ochranu, a že právní poradce společnosti Universal učinil totéž před mateřskými společnostmi některých jejích konkurentů dne 2. dubna 2002. Zadruhé, Komise o těchto

41 — Body 111 až 115.

42 — Body 124 až 126.

43 — Rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, spojené věci C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, bod 395 (dále jen „rozsudek Dansk Rørindustri“); ze dne 29. června 2006, Komise v. SGL Carbon, C-301/04 P, Sb. rozh. s. I-5915, bod 68 (dále jen „rozsudek SGL Carbon“), a ze dne 24. září 2009, Erste Group Bank a další v. Komise, spojené věci C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P, Sb. rozh. s. I-8681, bod 281 (dále jen „rozsudek Erste Group Bank“), týkající se oznámení o spolupráci z roku 1996.

44 — Body 127 až 130.

45 — V tomto smyslu viz následující pasáže z rozsudků uvedených v poznámce pod čarou 43: Dansk Rørindustri, bod 397; SGL Carbon, bod 69, a Erste Group Bank, bod 283.

46 — Body 131 až 134.

okolnostech – relevantních pro vyšetřování – nevěděla po dobu více než dvou let. Zatřetí, ze sporného rozhodnutí a ze spisu dále vyplývá, že otázka požadavku na zachování mlčenlivosti o podání žádosti o ochranu, aby se nevzbudila pozornost konkurentů a aby vyšetřování neztratilo na účinnosti, byla mezi společnostmi Deltafina a útvary Komise výslovně projednána během jejich setkání v rámci programu shovívavosti, zejména na schůzce konané dne 14. března 2002. Bylo zejména zřejmé, že Komise výslovně požádala společnost Deltafina, aby o žádosti o ochranu zachovala mlčenlivost, neboť měla v úmyslu provést šetření. Společnost Deltafina tak byla srozuměna s tím, že se případné vyžádání žádosti o ochranu považuje za relevantní okolnost, jež může mít alespoň potenciálně vliv na zdárný průběh vyšetřování. Začtvrté, společnost Deltafina tedy nemohla tvrdit, že nevěděla, že zachování mlčenlivosti o žádosti o ochranu bylo považováno za významný faktor k zajištění úspěchu vyšetřování.⁴⁷

58. Tribunál rozhodl, že za těchto okolností by chování svědků o duchu opravdové spolupráce vyžadovalo, aby společnost Deltafina obratem informovala Komisi o tom, že její žádost o ochranu před pokutami byla vyžádána.⁴⁸

59. Tribunál odmítl argument společnosti Deltafina, že Komise věděla, že na schůzce sdružení APTI dne 4. dubna 2002 bude informovat ostatní účastníky kartelové dohody o podání své žádosti o ochranu. Tribunál určil, že jelikož Komise nevěděla o tom, že ze strany společnosti Deltafina k takovému spontánnímu vyžádání dojde, nemohla s tím předem souhlasit nebo to předem dovolit.⁴⁹

60. Tribunál se poté zabýval konkrétními argumenty předloženými společností Deltafina, vycházejícími z pochybení, jimiž je sporné rozhodnutí stíženo, zejména pokud jde o údajnou dohodu o „pravidlech hry“. Tribunál odmítl tvrzení společnosti Deltafina, že ze sporného rozhodnutí či z písemností založených ve spise vyplývá, že společnost Deltafina výslovně a jasně informovala Komisi před schůzkou sdružení APTI, že se při této příležitosti chystá jeden z jejích zástupců vyžádat její žádost o ochranu. Ani v zápise ze schůzky konané dne 14. března 2002, vyhotoveném útvary Komise, ani v poznámkách pořízených jedním ze zástupců společnosti Universal na této schůzce tak není zmínka o tom, že v jejím průběhu společnost Deltafina výslovně upozornila Komisi, že dané skutečnosti vyžádají. Ze zápisu sepsaného zástupcem společnosti Universal však vyplývá, že společnost Deltafina pouze zdůraznila své potíže se zachováním mlčenlivosti o své žádosti o ochranu, protože pokud by se na blížící se schůzce sdružení APTI chovala jinak než na předchozích schůzkách, mohlo by to u jejích konkurentů vzbudit podezření o podání žádosti o ochranu. Tribunál konstatoval, že v odpověď na otázku jím položenou na jednání společnost Deltafina sama v podstatě uznala, že na schůzce s útvary Komise dne 14. března 2002 tyto útvary výslovně neinformovala o tom, že se na schůzce sdružení APTI konané dne 4. dubna 2002 chystá svou žádost o ochranu vyžádat. Z žádné písemnosti založené do spisu dále nevyplývalo, že by společnost Deltafina kdykoli jindy předem a výslovně upozornila Komisi, že se chystá takové prohlášení učinit.⁵⁰

61. Tribunál se zejména zabýval poznámkami zástupců společnosti Deltafina a útvarů Komise uvedenými ve spise, pokud jde o telefonický rozhovor ze dne 22. března 2002 (mezi p. Jacchiou za společnost Deltafina a p. Van Erpsem za útvary Komise). Tribunál nepřijal argument společnosti Deltafina, že během telefonického hovoru informovala Komisi, že vyžádá svou žádost o ochranu.⁵¹

62. Tribunál se konečně zabýval tvrzením společnosti Deltafina, že se na schůzce konané dne 14. března 2002 dohodla s Komisí na „pravidlech hry“. Podle společnosti Deltafina bylo údajně předmětem dohody, že Komise uznala nevyhnutelnost vyžádání informací ze strany společnosti a společnost Deltafina výměnou akceptovala těžší břemeno, když se zavázala předložit další důkazy co

47 — Body 135 až 146.

48 — Body 147 až 149.

49 — Body 151 až 153.

50 — Body 152 až 156.

51 — Body 157 až 160.

možná nejrychleji. Společnost Deltafina argumentovala, že tedy splnila svou povinnost spolupráce, neboť poskytla dodatečné informace, které Komise požadovala. Tribunál konstatoval, že i když se připustí, že tvrzení společnosti Deltafina je správné, nemůže toto tvrzení vyvrátit závěr, že neinformováním Komise o vyřazení žádosti o ochranu před pokutami porušila společnost Deltafina svou povinnost spolupráce. Komise tedy oprávněně ve svém konečném rozhodnutí neposkytla společnosti Deltafina ochranu.

63. Tribunál usoudil, že i kdyby Komise na schůzce ze dne 14. března 2002 souhlasila s tím, že bylo nemožné, aby společnost Deltafina uchovala svou žádost o ochranu v tajnosti (což je předmětem sporu), tato okolnost nemá vliv na zjištění, že v rámci chování svědčícího o duchu opravdové spolupráce měla společnost Deltafina Komisi obratem informovat o tom, že došlo k vyřazení žádosti o ochranu. Stejně odůvodnění platí v případě, že by společnost Deltafina byla skutečně nucena svou žádost o ochranu vyřadit z některého z důvodů, jež uvedla ve správním řízení – zejména v případě, že by se skutečně ocitla, jak sama tvrdí, v natolik „naléhavé“ situaci, že by bylo nezbytné podání žádosti o shovívavost vyřadit ostatním účastníkům kartelové dohody, a to na základě oprávněné obavy, aby neporušila svou povinnost ukončit protiprávní jednání stanovenou v bodě 11 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002. Z důvodu podání žádosti o ochranu společnost Deltafina každopádně podléhala povinnosti spolupráce. Na základě této povinnosti měla Komisi o vyřazení obratem informovat. Stejně tak i kdyby se prokázala skutečnost, na niž poukazuje společnost Deltafina – a sice že postupovala v souladu s „druhou nejlepší možností“, na niž se údajně dohodla s Komisí, aby se pokusila negativní dopady „nevyhnutelného“ vyřazení zmírnit poskytnutím informací požadovaných Komisí – ani tato skutečnost by nemohla společnost Deltafina zprostit její povinnosti obratem Komisi informovat o vyřazení své žádosti o ochranu.⁵²

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku: nesprávné posouzení, pokud jde o povinnost spolupráce, a porušení práva na obhajobu

Shrnutí vyjádření účastnic řízení

64. Společnost Deltafina tvrdí, že Tribunál tím, že nerozhodl o jí uplatněném hlavním žalobním důvodu, podle něhož z dohody o „pravidlech hry“ uzavřené na schůzce konané dne 14. března 2002 vyplývá, že společnost Deltafina byla zproštěna povinnosti tajit svou žádost o ochranu před ostatními účastníky kartelové dohody, porušil její právo na obhajobu. S ohledem na výše uvedené tedy společnost Deltafina neporušila svou povinnost utajení, když uvedenou skutečnost vyřadila na schůzce sdružení APTI. Tribunál namísto toho nahradil žalobní důvody uplatněné účastníky jiným žalobním důvodem, když vznesl novou otázku: zda společnost Deltafina tím, že neinformovala Komisi o vyřazení své žádosti o ochranu ostatním účastníkům kartelové dohody, porušila svou povinnost spolupráce. Tribunál tak překročil svou příslušnost, jež je omezena na přezkoumání sporného rozhodnutí. Tribunál nemůže zaměnit „pravidla hry“ dohodnutá mezi účastníky schůzky konané dne 14. března 2002 tím, co měla společnost Deltafina podle jeho názoru učinit ke splnění své povinnosti spolupráce. Uvedená dohoda byla navíc smluvní povahy. Napadený rozsudek je tak vnitřně rozporuplný.

65. Společnost Deltafina dále argumentuje, že obsah „pravidel hry“ vychází z podrobností sjednaných s Komisí. Tvrzení společnosti Deltafina, že byla zproštěna své povinnosti zachovat mlčenlivost na schůzce konané dne 14. března 2002, se opírá o důkazy, včetně zápisu z uvedené schůzky. Z uvedeného zápisu vyplývá, že výměnou za souhlas se zproštěním její povinnosti uložila Komise společnosti Deltafina přísnější požadavky, pokud jde o předložení informací nezbytných k vyšetřování dotčené kartelové dohody. Pokud by se Tribunál uvedeným zápisem zabýval, došel by k závěru, že Komise uznala nevyhnutelnost vyřazení žádosti o ochranu ze strany společnosti Deltafina. Ze zápisu

52 — Body 164 až 167.

nevyplyvá, že by společnost Deltafina byla povinna informovat Komisi o vyzrazení své žádosti o ochranu. Komise následně nikdy u zástupců společnosti Deltafina toto tvrzení neověřovala. Komise totiž nejevila o tuto otázku zájem. Komise obvinila společnost Deltafina z dobrovolného a spontánního vyzrazení její žádosti o ochranu. Ze zápisu ze schůzky konané dne 14. března 2002 však nijak nevyplyvá, že by jakékoli vyzrazení muselo být nedobrovolné a nevyhnutelné v důsledku žádosti třetí osoby o informace.

66. Společnost Deltafina tvrdí, že její povinnost spolupráce podle oznámení o spolupráci z roku 2002 není totožná s povinností, jíž se Soudní dvůr dříve zabýval ve věci *Dansk Rørindustri*.⁵³ V uvedené věci měly podniky žádající o příznivé zacházení povinnost poskytnout Komisi úplné a přesné informace o existenci porušení pravidel hospodářské soutěže. Za takových okolností nemohl být dotčený podnik zproštěn své povinnosti spolupráce podle příslušného oznámení o spolupráci. Oproti tomu měla společnost Deltafina povinnost zachovat mlčenlivost, jíž mohla být zproštěna. Tento závěr potvrzuje bod 12 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2006. Společnost Deltafina v každém případě doplňuje, že existují-li pochybnosti o obsahu sjednaných „pravidel hry“ a způsobu spolupráce mezi ní a Komisí, mělo by být rozhodnuto v její prospěch.

67. Komise tvrdí, že první důvod kasačního opravného prostředku společnosti Deltafina je neopodstatněný. Není pravda, že souhlasila se zproštěním společnosti Deltafina její povinnosti utajit podání žádosti o ochranu. Tribunál pečlivě posoudil argumenty společnosti Deltafina, pokud jde o údajnou dohodu s Komisí o vyzrazení její žádosti o ochranu, a na základě zjištěných skutečností došel k závěru, že k takové dohodě nedošlo. Tribunál tedy tím, že rozhodl o porušení povinnosti spolupráce společností Deltafina, neporušil právo společnosti Deltafina na obhajobu a nepřekročil ani meze své příslušnosti.

68. Komise nesouhlasí s tvrzením společnosti Deltafina, že Tribunál ve svém rozhodnutí vycházel z nového žalobního důvodu, který nebyl součástí sporného rozhodnutí. Skutečnost, že společnost Deltafina neinformovala Komisi o vyzrazení žádosti (údajný nový žalobní důvod), je uvedena v odůvodnění dotčeného rozhodnutí.⁵⁴ Je pravda, že Tribunál kladl na toto konkrétní opomenutí větší důraz než Komise. Stejně jako Tribunál však má i Komise za to, že společnost Deltafina tak porušila bod 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Z opomenutí společnosti Deltafina vyplývá, že se i nadále chovala jako účastník kartelové dohody a nebyla schopna prokázat ducha opravdové a loajální spolupráce. Článek 31 nařízení č. 1/2003 stanoví, že Tribunál má neomezenou příslušnost přezkoumávat rozhodnutí o stanovení pokuty. Ve světle uvedeného ustanovení nelze mít za to, že Tribunál překročil svou příslušnost při posouzení, zda společnost Deltafina porušila svou povinnost spolupráce podle oznámení o spolupráci z roku 2002.

69. Komise upozorňuje, že Tribunál odmítl argument společnosti Deltafina, že nebylo možné zachovat mlčenlivost o její žádosti o ochranu před ostatními účastníky kartelové dohody, a došel k závěru, že žádost byla vyzrazena dobrovolně. Tvrzení společnosti Deltafina, že Komise neuvedla, že nesmí dojít k jakémukoliv dobrovolnému vyzrazení žádosti společnosti Deltafina o ochranu ostatním účastníkům kartelové dohody, je pouze hrou s jazykem, a tento argument společnosti Deltafina je tedy zcela nepodložený.

70. Pravidla programu shovívavosti vycházejí ze Smlouvy, sekundárního práva a sdělení Komise. Je nepředstavitelné, že by úředník Komise, jemuž byla přidělena určitá věc, mohl stanovit odlišná „pravidla hry“. Úkolem úředníků je vysvětlovat obsah pravidel a mohou přitom vyjádřit svůj názor ohledně způsobu, jakým by dotčená pravidla měla být v konkrétní věci uplatňována. Tribunál tedy správně rozhodl, že je třeba přezkoumat oznámení o spolupráci z roku 2002 a určit, která ustanovení se vztahují na společnost Deltafina. Komise upozorňuje, že na základě bodu 12 oznámení o spolupráci

53 — Uvedený v poznámce pod čarou 43. Rovněž viz rozsudek *Erste Group Bank*, uvedený ve stejné poznámce pod čarou.

54 — Viz body 429, 449, 459 a 460 odůvodnění sporného rozhodnutí.

z roku 2006 nemohla svolit k tomu, aby společnost Deltafina vyrazila svou žádost o ochranu ostatním účastníkům kartelové dohody. Uvedené oznámení o spolupráci totiž nebylo možné *ratione temporis* použít. V každém případě je kasační opravný prostředek nepřipustný v rozsahu, v němž vyžaduje nové posouzení skutkových okolností.

71. Konečně, pokud Soudní dvůr shledá první důvod kasačního opravného prostředku přípustným a opodstatněným, Komise navrhuje, aby učinil následující závěry: (i) společnost Deltafina porušila svou povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002; (ii) v důsledku vyzaření žádosti o ochranu společností Deltafina ostatním účastníkům kartelové dohody existovalo nebezpečí, že vyšetřování vedené Komisí bude neúčinné; (iii) v rámci programu shovívavosti vždy z podstaty věci existuje nebezpečí, že ostatní účastníci kartelové dohody pojmu podezření vůči jiným účastníkům; (iv) nebylo nemožné, aby společnost Deltafina uchovála svou žádost o ochranu v tajnosti, ale namísto toho se rozhodla dobrovolně vyrazit její existenci, což dokládá, že pokračovala ve svém jednání porušujícím hospodářskou soutěž.

Posouzení

72. První důvod kasačního opravného prostředku lze v zásadě rozdělit do tří částí: (i) Tribunál nerozhodl o hlavním žalobním důvodu uplatňovaném společností Deltafina, podle něhož ji Komise zprostila povinnosti utajovat existenci její žádosti o ochranu na základě „pravidel hry“ sjednaných na schůzce konané dne 14. března 2002; (ii) Tribunál svým rozhodnutím, že společnost Deltafina měla před tím, než vyrazila svoji žádost o ochranu, informovat Komisi, nahradil svým vlastním odůvodněním důvody uvedené ve sporném rozhodnutí, a (iii) bylo porušeno právo společnosti Deltafina na obhajobu.

73. Rozhodl Tribunál o hlavním žalobním důvodu uplatňovaném společností Deltafina?

74. Společnost Deltafina v řízení v prvním stupni argumentovala existencí tří zjevných vad, jimiž bylo stíženo sporné rozhodnutí o odnětí ochrany proti pokutám: zaprvé, nesprávným skutkovým zjištěním založeným na chybném předpokladu, že italští zpracovatelé surového tabáku o vyšetřování vedeném Komisí nevěděli; zadruhé, nesprávným posouzením spočívajícím v tom, že Komise měla za to, že společnost Deltafina porušila svou povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002; a zatřetí, dalším nesprávným posouzením, neboť Komise měla za to, že vyzaření její žádosti o ochranu před pokutami ohrozilo vyšetřování.

75. Žalobní důvod, který společnost Deltafina označuje za svůj hlavní žalobní důvod je ve skutečnosti druhý žalobní důvod uplatněný v prvním stupni [pokud jde o povinnost podniku spolupracovat pro účely bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002], přičemž společnost Deltafina zpochybňuje způsob, jakým se Tribunál tímto žalobním důvodem zabýval. Přezkoumala jsem návrh společnosti Deltafina na zrušení rozhodnutí. Je zjevné, že společnost Deltafina v prvním stupni argumentovala tím, že Komise na schůzce konané dne 14. března 2002 uznala, že by bylo nemožné, aby společnost Deltafina uchovála svou žádost o ochranu v tajnosti před ostatními účastníky kartelové dohody. Společnost Deltafina poukazovala na to, že Komise z tohoto důvodu trvala na tom, že výměnou za možnost vyzaření takové informace roste naléhavost poskytnutí dalších informací společností Deltafina Komisi, která je potřebuje k vedení svého vyšetřování (takzvaná „pravidla hry“).

76. Mám za to, že Tribunál použil správný výklad žalobního důvodu předloženého společností Deltafina v tom smyslu, že se týkal povinnosti spolupráce stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Tribunál pečlivě zaznamenal tvrzení společnosti Deltafina, zejména pokud jde o schůzku ze dne 14. března 2002, v bodech 90 až 93 napadeného rozsudku. Tribunál usoudil, že se společnost Deltafina nepodařilo prokázat, že řádně předem informovala Komisi o tom, že se chystá

žádost o ochranu vyzradit na schůzce sdružení APTI.⁵⁵ Tribunál se rovněž konkrétně zabýval údajnou dohodou o „pravidlech hry“ uzavřenou na schůzce konané dne 14. března 2002.⁵⁶

77. Je nicméně důležité, že Tribunál neurčil, zda taková dohoda skutečně byla (či nebyla) uzavřena. Tribunál namísto toho uvedl, že *i kdyby* se Komise a společnost Deltafina opravdu takto dohodly na „pravidlech hry“, skutečnost, že společnost Deltafina neinformovala předem Komisi o svém úmyslu vyzradit svou žádost o ochranu, představovala porušení povinnosti spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Tribunál měl rovněž za to, že neexistovaly žádné okolnosti, jež by mohly společnost Deltafina zprostit její povinnosti obratem Komisi informovat o vyzrazení její žádosti.

78. Jádrem problému je, zda napadený rozsudek obsahuje nedostatečné odůvodnění, protože Tribunál neodpověděl konkrétně na argument společnosti Deltafina, že na základě údajných „pravidel hry“ byla tato společnost zproštěna své povinnosti tajit svou žádost o ochranu výměnou za akceptování těžšího břemene spočívajícího v závazku poskytnout Komisi informace (závazku, který podle svého tvrzení splnila).

79. Podle ustálené judikatury musí z odůvodnění rozsudku jasně a jednoznačně vyplývat úvahy Tribunálu, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody přijetí rozhodnutí Tribunálu a Soudní dvůr mohl vykonávat svůj přezkum.⁵⁷ Povinnost uvést odůvodnění nicméně Tribunálu neukládá, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být implicitní za podmínky, že umožní zúčastněným osobám se seznámit s důvody, pro které Tribunál nepřijal jejich argumenty, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat svůj soudní přezkum.⁵⁸

80. Tribunál odmítl argument společnosti Deltafina, podle něhož Komise věděla, že na schůzce sdružení APTI bude informovat ostatní účastníky kartelové dohody o podání své žádosti o ochranu, a určil, že nevěděla o tom, že se společnost Deltafina k takovému vyzrazení chystá, a nemohla s tím předem souhlasit nebo to předem dovolit.⁵⁹

81. Zpochybňuje-li společnost Deltafina posouzení skutkových okolností ze strany Tribunálu tím, že napadá zjištění týkající se souběžných záznamů ze schůzky konané dne 14. března 2002 a podrobností o následných stycích mezi zástupci společnosti Deltafina a úředníky Komise, jimž byla věc přidělena, jsou tyto argumenty nepřijatelné. Společnost Deltafina se tak ve skutečnosti snaží dosáhnout opětovného posouzení skutkových okolností, přičemž Soudní dvůr v rámci řízení o kasačním opravném prostředku takovou příslušnost postrádá.⁶⁰

82. Postupoval Tribunál správně, když usoudil, že společnost Deltafina nesplnila svou povinnost spolupráce pro účely oznámení o spolupráci z roku 2002?

83. Jak Tribunál uvádí, k přiznání ochrany před pokutami je třeba splnit současně tři podmínky.⁶¹ Předmět sporu se v projednávané věci týká způsobu, jakým Tribunál vyhodnotil, zda společnost Deltafina plně, stále a pohotově spolupracovala v průběhu celého správního řízení.

55 — Body 152 až 160 napadeného rozsudku.

56 — Body 163 až 167 napadeného rozsudku.

57 — Rozsudek ze dne 15. ledna 2014, Komise v. Portugalsko, C-292/11 P, bod 72 a citovaná judikatura.

58 — Rozsudek ze dne 17. června 2010, Lafarge v. Komise, C-413/08 P, Sb. rozh. s. I-5361, bod 41 a citovaná judikatura.

59 — Body 152 až 160 napadeného rozsudku.

60 — Rozsudek ze dne 24. října 2013, Kone a další v. Komise, C-510/11 P, body 60 až 62 a citovaná judikatura.

61 — Viz bod 13 tohoto stanoviska.

84. Mám za to, že Tribunál v bodech 124 až 132 svého rozsudku správně vymezil rozsah povinnosti podniku spolupracovat. Z ustálené judikatury vyplývá, že snížení pokuty na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 lze odůvodnit jen tehdy, pokud lze mít v tomto ohledu za to, že poskytnuté informace a chování dotčeného podniku obecně svědčí o skutečné spolupráci z jeho strany.⁶² Snížení na základě uvedeného oznámení lze přiznat pouze tehdy, pokud chování dotčeného podniku svědčí o takovém duchu spolupráce.⁶³ Nemohu přijmout tvrzení společnosti Deltafina, že se uvedené kritérium v této věci neuplatní, protože se její situace (povinnost utajit žádost o ochranu) liší od situace podniku žádajícího o ochranu výměnou za poskytnutí úplných a správných faktických informací.

85. Mám za to, že se povinnost spolupráce na základě oznámení o spolupráci použije stejným způsobem na chování podniku, který má povinnost zachovat mlčenlivost. Aby vznikl nárok na ochranu před pokutou, musí takový podnik být Komisi k dispozici a prokázat tak skutečnou spolupráci. Musí tedy informovat Komisi o jakýchkoli relevantních skutečnostech, které jsou mu známy a které mohou mít vliv na průběh správního řízení a vyšetřování vedeného Komisí. Dohoda mezi Komisí a dotčným podnikem pro účely oznámení o spolupráci není smlouvou, neexistuje ani povinnost jí uzavřít. Spolupráce daného podniku je dobrovolná, k získání ochrany je však nezbytné, aby byla bezvýhradná a úplná.

86. Měl v rámci svého posouzení rozsahu uvedené povinnosti Tribunál rozhodnout, zda Komise uznala, že společnost Deltafina již není nadále povinna utajovat svou žádost o ochranu?

87. Mám za to, že to nebylo nezbytné.

88. Tribunál měl několik možností, jak postupovat ve svém posouzení rozsahu povinnosti spolupracovat. Mohl určit (jak argumentuje Komise), že nebyla uzavřena žádná dohoda zprošťující společnost Deltafina její povinnosti utajovat žádost o ochranu. V takovém případě by existovalo jasné porušení povinnosti spolupracovat ze strany dotčeného podniku. Pro pořádek doplňuji, že podnik v postavení společnosti Deltafina by k prokázání takové dohody musel doložit existenci rozhodnutí přijatého na příslušné úrovni v rámci Komise.

89. Je třeba mít na paměti, že společnosti mohla být uložena pokuta za závažné porušení pravidel hospodářské soutěže a že na základě zásady osobní odpovědnosti by musela společnost Deltafina nést za toto protiprávní jednání odpovědnost.⁶⁴ Nicméně z důvodů uvedených v úvodu oznámení o spolupráci z roku 2002⁶⁵ měla Komise možnost poskytnout ochranu proti takové sankci. V tomto ohledu Komise potvrdila podmíněnou ochranu společnosti Deltafina svým dopisem ze dne 6. března 2002, podepsaným členem Komise odpovědným v dané době za otázky hospodářské soutěže. Ve světle uvedených aspektů nemohla prohlášení učiněná úředníkem během schůzky či v rámci následné komunikace představovat definitivní důkaz o tom, že Komise souhlasila se změnou základního faktoru pro prokázání spolupráce podniku pro účely režimu shovívavosti. K tomu, aby prokázal souhlas Komise se změnou podmínek dohody pro účely oznámení o spolupráci z roku 2002, by dotčený podnik musel získat formální potvrzení Komise podepsané na příslušné úrovni. Domnívám se, že by se muselo jednat o stejnou osobu, která potvrdila poskytnutí podmíněčné ochrany (nebo jejího nástupce). To podle mého názoru vyplývá z významu rozhodnutí, která jsou přijímána v rámci režimu shovívavosti, a z nutnosti zaručit, že se takových rozhodnutí bude možno dovolat a budou poskytovat žadatelům jistotu potřebnou k důslednému uplatnění režimu shovívavosti. Tato kritéria by nebyla splněna, pokud by jakýkoli úředník Komise mohl změnit podmínky poskytnutí ochrany bez potvrzení dohody příslušnými osobami v rámci hierarchie Komise.

62 — Rozsudek Erste Group Bank, uvedený v poznámce pod čarou 43, bod 281.

63 — Rozsudek Erste Group Bank, uvedený v poznámce pod čarou 43, bod 282.

64 — Rozsudek Erste Group Bank, uvedený v poznámce pod čarou 43, bod 77.

65 — Viz bod 11 tohoto stanoviska, kde jsou uvedeny důvody pro uplatnění režimu shovívavosti.

90. Společnost Deltafina odkazuje na bod 12 písm. a) pátou odrážku oznámení o spolupráci z roku 2006, kde je stanoveno, že podnik musí s Komisí od okamžiku podání své žádosti po celou dobu správního řízení před Komisí skutečně, plně, průběžně a pohotově spolupracovat, mimo jiné i tím, že nesmí uveřejnit žádnou skutečnost ani žádnou část obsahu své žádosti o ochranu před tím, než Komise vydá v této věci sdělení o námitkách, není-li dohodnuto jinak. Oznámení o spolupráci z roku 2006 však nebylo možné *ratione temporis* použít a správným výkladem uvedené pasáže se tedy nebudu dále podrobně zabývat.

91. I pokud by Tribunál určil, že existovala dohoda umožňující vyjádření žádosti o ochranu, jak tvrdí společnost Deltafina, neznamenaloby to, že by Tribunál musel nutně dojít k závěru o splnění povinnosti spolupracovat pro účely oznámení o spolupráci z roku 2002. Z širokého vymezení povinnosti spolupracovat vyplývá, že je Tribunál oprávněn v rámci svého posouzení určit další kritéria uvedené povinnosti a rozhodnout, zda je podnik žádající o ochranu splnil.

92. Tribunál zde předkládá hypotézu, v níž se přiklání v pochybnostech na stranu společnosti Deltafina, neboť vychází z toho, že *byla* sjednána „pravidla hry“, jak tvrdí společnost Deltafina.⁶⁶ Tribunál došel nicméně k závěru, že společnost Deltafina porušila svou povinnost spolupracovat podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, neboť vyrazila svou žádost o ochranu ostatním účastníkům kartelové dohody, aniž o tom předem informovala Komisi. Tribunál tak určil kritérium povinnosti spolupráce, které podle jeho názoru společnost Deltafina jednoznačně nesplnila.

93. Je pravda, že napadený rozsudek by byl úplnější, kdyby Tribunál nejprve určil, zda byla skutečně uzavřena dohoda o zproštění společnosti Deltafina její povinnosti utajovat žádost o ochranu. Nedostatek takového zjištění však není na újmu odůvodnění předloženému Tribunálem.

94. Mám za to, že odůvodnění napadeného rozsudku je dostatečně jasné a srozumitelné, aby řádně odůvodňovalo závěr Tribunálu, a splňuje tak požadavky na odůvodnění.

95. Tribunál zaprvé jednoznačně uvedl, že společnost Deltafina nikdy Komisi o uvedeném vyjádření žádosti neinformovala. Zadruhé společnost Deltafina měla podle jeho názoru povinnost plně, stále a pohotově spolupracovat a prokázat tak skutečnou spolupráci pro účely bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Společnost Deltafina zatřetí uvedenou povinnost porušila tím, že Komisi předem neinformovala o vyjádření žádosti ani obratem po tom, co se tak stalo. Začtvrté měl za to, že otázka, zda byla sjednána „pravidla hry“, jak tvrdí společnost Deltafina, nemohla být určující, neboť nebylo zpochybněno, že společnost Deltafina neinformovala obratem Komisi o vyjádření žádosti – tato skutečnost byla zjištěna až asi o tři roky později při slyšení před úředníkem pro slyšení.

96. Mám za to, že Tribunál správně vyložil podstatu hlavního žalobního důvodu společnosti Deltafina, pokud jde o skutečnost, že jí Komise neposkytla ochranu před pokutami ve smyslu a v rámci povinnosti spolupracovat pro účely oznámení o spolupráci z roku 2002. Tribunál tím, že zdůraznil nesplnění konkrétního kritéria uvedené povinnosti ze strany společnosti Deltafina, nepřekročil přijatelné meze výkladu uvedeného žalobního důvodu. Tribunál tak nenahradil žalobní důvody uvedené ve sporném rozhodnutí svými vlastními důvody.

97. Tribunál určil faktická kritéria, která Komise vzala v úvahu při posouzení uvedeného žalobního důvodu. Je pravda, že Tribunál zdůraznil skutečnost, že společnost Deltafina neinformovala obratem Komisi o vyjádření žádosti. Tato skutečnost však představuje relevantní okolnost v rámci sporného rozhodnutí. Tribunál se dále, stejně jako Komise, zabýval významem povinnosti spolupracovat v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.⁶⁷ Mám tedy za to, že Tribunál ve svém rozsudku nevycházel z nového důvodu, který netvořil část sporného rozhodnutí.

66 — Body 164 až 167 napadeného rozsudku.

67 — Viz bod 431 a následující odůvodnění sporného rozhodnutí.

98. Zásada kontradiktornosti je součástí práva na obhajobu, které je obecnou zásadou unijního práva.⁶⁸ Soud musí dodržovat tuto zásadu zejména tehdy, když rozhoduje o sporu na základě důvodu uplatněného bez návrhu.⁶⁹ Ke splnění požadavků spojených s právem na spravedlivý proces je totiž třeba, aby se účastníci řízení seznámili a měli možnost vyjádřit se kontradiktorně jak ke skutkovým, tak i k právním okolnostem, které jsou rozhodné pro výsledek řízení.⁷⁰

99. Bylo právo společnosti Deltafina na obhajobu respektováno?

100. Řízení před Tribunálem se týkalo významu a rozsahu povinnosti spolupracovat. Tyto dvě otázky tvořily součást hlavních žalobních důvodů uplatněných společností Deltafina a společnost tedy měla v řízení v prvním stupni dostatek příležitostí předložit své argumenty ke všem relevantním skutkovým a právním otázkám.

101. Tribunál navíc ve věci nerozhodl na základě nového žalobního důvodu uplatněného bez návrhu. Namísto toho, (i) určil žalobní důvody vznesené společností Deltafina; (ii) určil relevantní důvody ve sporném rozhodnutí, a (iii) provedl výklad povinnosti spolupracovat pro účely oznámení o spolupráci z roku 2002. Společnost Deltafina předložila k výše uvedeným otázkám písemné a ústní vyjádření. Právo společnosti Deltafina na obhajobu tedy nebylo porušeno a mám tedy za to, že první důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku: porušení jednacího řádu, pokud jde o předvolání a výslech svědků

102. Druhý důvod kasačního opravného prostředku se týká hodnocení důkazů Tribunálem, pokud jde o údajná „pravidla hry“ sjednaná na schůzce konané dne 14. března 2002, tedy otázky, zda byly tyto důkazy řádně provedeny, a otázky, zda bylo porušeno právo společnosti na spravedlivý proces.

Shrnutí vyjádření účastnic řízení

103. Společnost Deltafina argumentuje tím, že svědci musí být předvoláni a vyslechnuti v souladu s jednacím řádem Tribunálu. Na jednání dne 29. září 2010 Tribunál v rozporu s tímto řádem provedl důkaz výsledkem dvou svědků, jmenovitě p. Rehera (právního zástupce společnosti Deltafina) a p. Van Erpse (úředníka Komise, jemuž byla věc přidělena). Oba tito svědci poskytli svědectví ohledně schůzky konané dne 14. března 2002, zejména pokud jde o údajnou dohodu o „pravidlech hry“. Tribunál však neprovedl dokazování podle článku 65 svého jednacího řádu ani nenařídil, aby určité skutečnosti byly zjištěny výsledkem svědků podle článku 68 téhož řádu. Neexistuje ani žádný záznam výpovědi p. Rehera (zatímco výpověď p. Van Erpse je zohledněna textu rozsudku).⁷¹ V protokolu z jednání před Tribunálem je uvedené dokazování popsáno jako „výměna názorů“.

104. Tribunál na základě výpovědi p. Van Erpse určil, že společnost Deltafina neuvedla jednoznačně, ať už na schůzce konané dne 14. března 2002 nebo během následného telefonického rozhovoru mezi p. Van Erpsem a p. Jacchiou (dalším právním zástupcem společnosti Deltafina) dne 22. března 2002, že se chystá na schůzce sdružení APTI vyzradit existenci své žádosti o ochranu. Kdyby byl Komisi znám úmysl společnosti Deltafina tak učinit, nedala by k tomu svůj souhlas. Tribunál však p. Jacchiu v této věci nevyslechl, ačkoli byl u soudu přítomen.

68 — Rozsudek ze dne 2. prosince 2009, Komise v. Irsko a další, C-89/08 P, Sb. rozh. s. I-11245, bod 50. Rovněž viz rozsudek ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, spojené věci C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, body 97 a 98.

69 — Rozsudek Komise v. Irsko a další, uvedený v poznámce pod čarou 68, bod 54.

70 — Rozsudek Komise v. Irsko a další, uvedený v poznámce pod čarou 68, bod 56. – Rovněž viz rozsudek ze dne 14. března 2013, Viega v. Komise, C-276/11 P, bod 35.

71 — Viz bod 159 napadeného rozsudku.

105. Tribunál nesprávně přiložil větší váhu ústní výpovědi p. Van Erpse, která byla podána přibližně osm let po dotyčných událostech, než záznamu vzájemné komunikace s Komisí v dané době, který v téže době vyhotovil p. Jacchia. Tribunál tak porušil práva společnosti Deltafina podle čl. 6 odst. 1 a 3 EÚLP a článku 47 Listiny, tedy právo na spravedlivý proces a na zdroje nezbytné k zajištění její obhajoby. Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek je stížen nesprávným právním posouzením.

106. Komise tvrdí, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je třeba zamítnout.

107. Argumentuje přitom, že p. Van Erps ani p. Reher nebyli vyslechnuti jako svědci, nýbrž jako zástupci účastníků řízení. Je sice pravda, že ústní vyjádření poskytují pouze právní zástupci a zmocněnci (dle ustanovení procesní plné moci), se souhlasem obou stran však mohou před Soudní dvůr předstoupit i jiné osoby. Uvedený postup zjednodušuje řízení, neboť umožňuje Soudnímu dvoru vyslechnout přímo osoby, které mají relevantní znalosti a informace, a není tak nutné, aby si právní zástupci a zmocněnci vyžádali pokyny vždy, když jsou dotčeny určité technické záležitosti nebo složité otázky. Jedná se o uznávanou praxi, kterou Soudní dvůr nikdy nesankcionoval.

108. I kdyby p. Reher a p. Van Erps byli vyslechnuti jako svědci, je dotčená výtka společnosti Deltafina buď nepřípustná, nebo neopodstatněná, neboť v rozhodné době nevznesla žádné námítky k Tribunálu. Společnost Deltafina rovněž nenavrhla, aby Tribunál vyslechl p. Jacchiu (který u soudu skutečně vystupoval jako právní zástupce společnosti).

109. V každém případě měl Tribunál široký prostor pro uvážení, pokud jde o váhu, již přízná předloženým důkazům, a jeho hodnocení v tomto směru nelze zvrátit opravným prostředkem. I pokud by Soudní dvůr došel k závěru, že argumenty společnosti Deltafina jsou opodstatněné, ve světle ostatních provedených důkazů a skutkových zjištění Tribunálu by výsledek řízení zůstal beze změny.

Posouzení

110. Výtka, že napadený rozsudek je stížen nesprávným právním posouzením, protože rozhodnutí Tribunálu vychází z důkazů provedených v rozporu s jeho vlastním jednacím řádem, nemůže vést ke zrušení napadeného rozsudku, ledaže by byla společnost Deltafina schopna prokázat, že došlo k procesní vadě, kterou byly nepříznivě dotčeny její zájmy.⁷²

111. Podle článku 65 jednacího řádu Tribunálu lze provést dokazování výsledkem svědků. Článek 68 odst. 1 stanoví, že Tribunál může bez návrhu nebo na návrh účastníků řízení nařídit, aby určité skutečnosti byly zjištěny výsledkem svědků. Taková výpověď musí být poskytnuta pod přísahou.

112. Bez přepisu jednání⁷³ není možné zjistit jeho přesný průběh. Následující skutečnosti však nebyly zpochybněny. Pánové Reher a Van Erps se zúčastnili schůzky konané dne 14. března 2002 a byli vyslechnuti Tribunálem, pokud jde o jejich verze uvedené události. V protokolu z jednání ze dne 29. září 2010 je tento proces popsán jako „výměna názorů“. Tribunál nevyslechl p. Jacchiu, pokud jde

72 — Rozsudek ze dne 2. října 2003, Corus UK v. Komise, C-199/99 P, Recueil, s. I-11177, bod 30.

73 — Jednací řád Tribunálu v platném znění neupravuje přístup účastníků řízení k záznamu či přepisu jednání. Článek 63 umožňuje účastníkům pouze nahlížet v kanceláři do veškerých protokolů a obdržet na své náklady jejich opis. Článek 68 odst. 6 (který stanoví, že vedoucí soudní kanceláře pořizuje protokol, v němž jsou zachyceny výpovědi svědků) se použije pouze v případech, kdy Tribunál podle čl. 68 odst. 1 nařídí, aby určité skutečnosti byly zjištěny výsledkem svědků, k čemuž v projednávané věci nedošlo. Článek 85 jednacího řádu Soudního dvora v platném znění stanoví: „Na základě řádně odůvodněné žádosti může předseda povolit účastníkovi řízení nebo zúčastněnému uvedenému v článku 23 statutu, který se účastnil písemné nebo ústní části řízení, aby si v prostorách Soudního dvora poslechl zvukový záznam jednání v jazyce používaném řečníkem během tohoto jednání“. Přepřísávaný návrh jednacího řádu Tribunálu (projednávaný v současné době Radou a dostupný na adrese <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%207795%202014%20INIT>) obsahuje nový článek 115, který je obdobou článku 85 jednacího řádu Soudního dvora a který (bude-li přijat) účastníkům umožní, budou-li to považovat za nezbytné, aby požádali o možnost poslechnout si zvukový záznam jednání před Tribunálem v takové věci, jako je projednávaná věc. Žádný z obou jednacích řádů se však nezabývá otázkou, zda si může Soudní dvůr vyžádat přístup k záznamu či přepisu jednání před Tribunálem v rámci řízení o kasačním opravném prostředku.

o schůzku konanou dne 14. března 2002 ani jeho následný telefonický rozhovor s p. Van Erpsem dne 22. března 2002. Popis uvedeného rozhovoru ze strany p. Van Erpse si však vyslechl.⁷⁴ Společnost Deltafina ani Komise nepožádaly o předvolání a výslech svědků a Tribunál takový výslech bez návrhu nenařídil. Nebylo ani provedeno dokazování podle článku 65. Výpovědi p. Rehera a p. Van Erpse nebyly patrně učiněny pod přísahou.⁷⁵

113. Podle ustálené judikatury má Tribunál široký prostor pro uvážení, pokud jde o posouzení, zda je případně nezbytné doplnit poznatky, které má k dispozici.⁷⁶

114. Mám za to, že p. Reher a p. Van Erps byli zřejmě při jednání požádáni Tribunálem o součinnost. Společnost Deltafina ani Komise nenamítali nic proti tomu, aby je Tribunál během ústní části řízení vyslechl. Žádný z účastníků řízení nepoukazoval na možné porušení svého práva na spravedlivý proces tím, že p. Reher a P. Van Erps poskytují svědeckou výpověď bez řádného oznámení a v rozporu s jednacím řádem Tribunálu. V protokolu z jednání rovněž není uvedeno, že by kterýkoli z účastníků namítal nemožnost napadení takového svědectví. Oba účastníci řízení tehdy patrně přijali postup Tribunálu bez námitek.

115. Přesné postavení p. Rehera p. Van Erpse při doplňování poznatků před Tribunálem není jednoznačné. Je zřejmé, že nevystupovali jako svědci ve formálním smyslu. Nic však nenaznačuje, že by poskytli Tribunálu nové technické poznatky nebo vysvětlení takových poznatků, které již byly uvedeny ve spise. Poznatky, které poskytli, podle mého názoru nespádají do kategorie nenapadnutelných poznatků, již Komise popisuje ve svém vyjádření. Uvedená kategorie zahrnuje situace, kdy Soudní dvůr rozhoduje o odborné otázce a – často na vlastní žádost Soudního dvora – znalci doprovázející příslušnou skupinu právních zástupců odpovídají přímo na otázky Soudního dvora. Tím se usnadňuje průběh řízení, neboť se předchází nutnosti (někdy horečného) šeptání mezi znalcem a advokátem, který si opatřuje pokyny, aby následně Soudnímu dvoru předal poznatky sdělené znalcem. V takových případech může být skutečně zcela namístě, aby Soudní dvůr předložil své otázky přímo znalcům a získal od nich přímé odpovědi.

116. Mám však za to, že v tomto případě poskytli pánové Reher i Van Erps poznatky týkající se určitých skutkových okolností a jejich vlastního porozumění těmto okolnostem, a to konkrétně: (i) zda byla na schůzce konané dne 14. března 2002 sjednána „pravidla hry“; (ii) zda Komise souhlasila s tím, aby společnost Deltafina vyzradila existenci své žádosti o ochranu; (iii) zda byl uvedený souhlas potvrzen v následné vzájemné komunikaci; a (iv) zda společnost Deltafina informovala Komisi předem o svém úmyslu sdělit existenci své žádosti o ochranu účastníkům schůzky sdružení APTI. První tři z výše uvedených skutkových okolností byly předmětem sporu⁷⁷ (mám za to, že se účastníci řízení shodují na záporné odpovědi na čtvrtou otázku).⁷⁸ Žádná z výše uvedených okolností není tím, co bych nazvala technickými poznatky.

117. Nevidím žádný důvod, proč by Tribunál nemohl povolát svědky, buď bez návrhu nebo na návrh kteréhokoli z účastníků řízení. Díky takovému kroku by společnost Deltafina mohla jasně stanovit roli svého právního zástupce, p. Jacchii, který byl zmocněn vystupovat před Tribunálem (a skutečně tak činil) a přitom zároveň mohl poskytnout relevantní svědectví o komunikaci s Komisí v období před schůzkou sdružení APTI. (Konstatuji přitom, že lze jen obtížně pochopit, jak mohla společnost dle svého tvrzení očekávat, že měl na sebe vzít druhou roli a poskytnout svědectví na jednání, kde vystupoval jako právní zástupce).

74 — Viz bod 159 napadeného rozsudku.

75 — Vycházím přitom (i) ze skutečnosti, že Tribunál nenařídil vyslechnout svědky podle článku 68 jednacího řádu Tribunálu, (ii) z neexistence jakéhokoli protokolu z dokazování podle čl. 68 odst. 6 jednacího řádu Tribunálu, a (iii) ze skutečnosti, že protokol z jednání nezmiňuje existenci přísahy p. Rehera či p. Van Erpse.

76 — Rozsudek *Der Grüne Punkt*, uvedený v poznámce pod čarou 34, body 163 a 164.

77 — Zejména viz body 89 až 97 protokolu z jednání Tribunálu.

78 — Viz bod 138 napadeného rozsudku.

118. Existují-li sporné skutkové otázky, které jsou relevantní pro výsledek řízení a jež je nutné vyřešit, je namístě provést dokazování v souladu s jednacím řádem Tribunálu, jehož účelem je, mimo jiné, zaručit právo na spravedlivý proces. Mám tedy za to, že se Tribunál dopustil procesní vady, když vyslechl pány Rehera a Van Erpse způsobem, kterým tak učinil.

119. Byly touto vadou nepříznivě dotčeny zájmy společnosti Deltafina?

120. Je nesporné, že společnost Deltafina nikdy neinformovala Komisi o vyzrazení své žádosti o ochranu ostatním účastníkům kartelové dohody, ať už před schůzkou sdružení APTI nebo po ní.⁷⁹ Tribunál dále vycházel z dokumentů ve spise, včetně dobových záznamů ze schůzky konané dne 14. března 2002 a telefonického rozhovoru ze dne 22. března 2002, a došel tak k závěru, že společnost Deltafina neupozornila výslovně Komisi, že dané skutečnosti vyzradí.⁸⁰ Tribunál tedy nemusel ve svém závěru, že společnost Deltafina porušila svou povinnost spolupráce podle oznámení o spolupráci z roku 2002, spoléhat na prohlášení učiněná na jednání p. Reherem a p. Van Erpsem.^{81 82}

121. Z výše uvedeného vyplývá, že zájmy společnosti Deltafina nebyly nepříznivě dotčeny procesním pochybením Tribunálu při výslechu p. Rehera a p. Van Erpse, že právo společnosti Deltafina na spravedlivý proces nebylo porušeno a že napadený rozsudek není stížen nesprávným právním posouzením v tomto smyslu. Druhý důvod kasačního opravného prostředku je tedy neopodstatněný.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku: porušení zásady rovného zacházení při výpočtu snížení pokuty uložené společnosti Deltafina

122. Na jednání před Tribunálem společnost Deltafina poprvé uplatnila žalobní důvod vycházející z toho, že Komise porušila zásadu rovného zacházení. Čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je společností Deltafina uplatňován před Soudním dvorem podpůrně; společnost Deltafina navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil rozsudek Tribunálu a podstatným způsobem zvýšil 50 % snížení pokuty přiznané společnosti Deltafina za spolupráci s Komisí během správního řízení. Společnost Deltafina přitom argumentuje, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když určil, že uvedený nový žalobní důvod je nepřipustný podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu.⁸³

Shrnutí vyjádření účastníků řízení

123. Společnost Deltafina tvrdí, že Tribunálu nic nebrání v tom, aby se zabýval novými žalobními důvody uplatněnými na jednání, pokud jde o výpočet pokut, neboť takové otázky spadají do neomezené příslušnosti Tribunálu týkající se sankcí.⁸⁴ Kromě toho je skutečnost, že Tribunál odmítl rozhodnout o novém žalobním důvodu společnosti Deltafina, zvláště nespravedlivá, protože rozsudek Nintendo, jehož se společnost dovolávala, byl vydán až po skončení písemné části řízení⁸⁵.

124. Společnost Deltafina argumentuje, že její příspěvek ke správnímu řízení byl větší než u společnosti Dimon Italia ve dvou ohledech: (i) její příspěvek byl hodnotnější z kvalitativního hlediska a (ii) byla prvním podnikem, který s Komisí spolupracoval. Komise se proto dopustila zjevně nesprávného posouzení, když přiznala společností Deltafina i Dimon Italia stejné procentní snížení jejich pokut.

79 — Bod 138 napadeného rozsudku.

80 — Body 152 a 153 napadeného rozsudku.

81 — Body 155 a 159 napadeného rozsudku.

82 — Bod 160 napadeného rozsudku.

83 — Bod 310 napadeného rozsudku.

84 — Rozsudek Deltafina vychází z rozsudku Tribunálu ze dne 7. června 2011, *Arkema France a další v. Komise*, T-217/06, Sb. rozh. s. II-2593.

85 — Rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 2009, *Nintendo a Nintendo Europe v. Komise*, T-13/03, Sb. rozh. s. II-947 (dále jen „rozsudek Nintendo“).

125. Komise tvrdí, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je zjevně neopodstatněný. Zásada rovného zacházení uvedená v rozsudku Nintendo není novou právní skutečností, která byla zjištěna až v průběhu řízení. Podle ustálené judikatury nepředstavuje nový rozsudek, který potvrzuje právní stav existující v době podání žaloby, novou skutečnost, z níž vychází nový žalobní důvod.⁸⁶ Zásada rovného zacházení ohledně snížení pokut nebyla poprvé uplatněna v rozsudku Nintendo.⁸⁷ Společnosti Deltafina a Dimon Italia navíc nejsou srovnatelné a proto s nimi bylo zacházeno odlišně. Ve věci Deltafina Komise zrušila ochranu (jež byla poskytnuta podmíněčně) a rozhodla o uložení pokuty. Tato pokuta byla poté snížena o 50 %, protože společnost Deltafina poskytla určitou spolupráci. Společnosti Dimon Italia nebyla ochrana před pokutami nikdy poskytnuta, ale Komise snížila její pokutu o 50 % z důvodu její spolupráce při vyšetřování vedeném Komisí.

Posouzení

126. Mám za to, že Tribunál správně rozhodl, že nový žalobní důvod uplatněný společností Deltafina na jednání byl nepřípustný.

127. Zaprvé, zásada rovného zacházení není nová. Jedná se o jednu z obecných zásad unijního práva.⁸⁸ Z ustálené judikatury zadruhé vyplývá, že Tribunál v rámci výkonu své neomezené příslušnosti rozhoduje o částce pokut uložených podnikům z důvodu, že porušily unijní právo a že výkon takové pravomoci při určování částky uvedených pokut nesmí vést k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily kartelové dohody.⁸⁹ Zatřetí, je rovněž zjevné, že při posouzení spolupráce poskytnuté podniky během správního řízení zahájeného ohledně zakázané dohody musí Komise dodržovat zásadu rovného zacházení, která je podle ustálené judikatury porušena, je-li se srovnatelnými situacemi zacházeno odlišně nebo s odlišnými situacemi zacházeno stejně, pokud není takové zacházení objektivně odůvodněno.⁹⁰ Začtvrté, Soudní dvůr již měl příležitost posoudit postavení podniků, které tvrdí, že si zaslouží větší snížení z důvodu spolupráce, protože nepopíraly protiprávní jednání nebo protože byly prvními, kdo Komisi oznámil na základě režimu shovívavosti existenci kartelové dohody.⁹¹

128. Na základě uvedeného nemám za to, že by z rozsudku Nintendo vyplývala nová právní otázka. Komise správně argumentuje, že potvrzení existující právní zásady není novým právním aspektem či skutečností pro účely čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu.

129. Nesouhlasím rovněž s výkladem rozsudku Tribunálu Arkema, na nějž poukazuje společnost Deltafina.⁹² Tribunál v uvedené věci rozhodl, že není nutné zkoumat, zda žalobkyně předkládá nový důvod, neboť ten je zjevně neopodstatněný. Tribunál *nerozhodl*, že mu nic nebrání v posouzení nového žalobního důvodu, je-li dotčena jeho neomezená příslušnost určit výši pokut.

130. Mám tedy za to, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku společnosti Deltafina je nepřípustný.

86 — Rozsudek ze dne 1. dubna 1982, Dürbeck v. Komise, 11/81, Recueil, s. 1251, bod 17.

87 — Například viz rozsudek Tribunálu ze dne 27. února 1997, FFSA a další v. Komise, T-106/95, Recueil, s. II-229, bod 57 (dále jen „rozsudek FFSA“).

88 — Viz rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, Sb. rozh. s. I-9895, bod 23 a citovaná judikatura.

89 — Rozsudek ze dne 25. ledna 2007, Salzgitter Mannesmann v. Komise, C-411/04 P, Sb. rozh. s. I-959, bod 68 a citovaná judikatura.

90 — Rozsudek Salzgitter Mannesmann, uvedený v poznámce pod čarou 89, body 68 až 72 a citovaná judikatura.

91 — Například viz rozsudek Dansk Rørindustri, uvedený v poznámce pod čarou 43, body 407 až 414, a (pokud jde o obecnou judikaturu Tribunálu), rozsudek FFSA, uvedený v poznámce pod čarou 88, bod 57.

92 — Uvedený v poznámce pod čarou 85, body 247 až 250.

K nákladům řízení

131. Vzhledem k tomu, že společnost Deltafina neměla s žádným z důvodů kasačního opravného prostředku úspěch, je důvodné jí v souladu s články 137, 138, 140 a 184 jednacího řádu uložit náhradu nákladů řízení.

Závěry

132. S ohledem na všechny předcházející úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr:

- kasační opravný prostředek zamítl a
- uložil společnosti Deltafina náhradu nákladů řízení.

*